

**ЕТИЧЕН КОДЕКС
НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ
НА НПГ ПО КТС ГР. ПРАВЕЦ**

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс определя етичното поведение на училищната общност /педагогически и непедagogически специалисти, административен и помощен персонал/ към учениците в образователно-възпитателния процес. Той е създаден на основание на чл. 175, ал. 1, 2 и 3 от ЗПУО и има за цел:

1. Да изгради сплотена училищна общност между ученици, преподаватели и родители, с основна цел постигане на по-добро и качествено образование.
2. Всеки преподавател с професионалния си опит, знания и умения допринася за облика на училището.
3. Етичният кодекс определя правилата за поведение и общуване в училище с цел да повиши общественото доверие в професионализма и морала на училищната общност и да издигне престижа образователната институция.

ГЛАВА I

РАЗДЕЛ I - ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Работещите в училище осъществяват своята дейност при спазване на следните принципи:

- Честност и справедливост;
- Толерантност и разбиране;

- Законност и безпристрастие;
- Отговорност и лоялност;
- Уважение и коректност;
- Политическа неутралност.

Чл. 2. Училището трябва да осигури безопасна и сигурна среда на членовете на училищната общност - ученици, преподаватели, служители и останалия персонал.

Чл. 3. Всеки член на общността трябва да допринася за създаването на благоприятна и подкрепяща среда за пълноценно учене и личностно развитие.

Чл. 4. В своята дейност и взаимоотношения участниците в училищната общност се ръководят от следните принципи:

- Всеки член на общността трябва да уважава и да бъде уважаван от останалите членове на общността;
- Всеки има право на свобода на словото и на убежденията си, ако те не нарушават същите на другите;
- Всеки има право на реализация и професионално развитие;
- Всеки трябва да защитава своите интереси, доколкото това не противоречи на интересите на общността;
- Членовете на общността трябва да спазват законовите норми и създадените от самата нея правила в етичния кодекс.

РАЗДЕЛ II - УЧАСТНИЦИ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

1. Ученици

Чл. 5. Основните принципи, които трябва да спазват работещите с ученици, са следните:

- Семейството е най-естествената среда за развитие на ученика;
- Всеки ученик притежава неповторима уникалност и стойност;
- Да се защитават по най-добър начин интересите на ученика;
- На всеки ученик е гарантирано правото на:
 - свобода и изразяване на собствено мнение;
 - свобода при избора на религия, като се спазват законите на страната;
 - формиране на собствени възгледи и мнение;

- Ученикът има право на закрила, когато използваните методи на възпитание, физическо, психично или друго насилие, уронват достойнството му;
- На всеки ученик трябва да се даде възможност да развие своя потенциал;
- Интересите на всеки ученик трябва да се защитават по най-добрия начин;
- Всеки ученик, попаднал в риск, има нужда от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл. 6. Учениците в НППГ по КТС трябва да спазват следните етични норми на поведение:

- Основно тяхно задължение е обучението им в училище и тяхното възпитание;
- Да показват самоуважение и уважение към другите и да бъдат отговорни към собственото си поведение;
- Да познават и спазват приетите правила в училище;
- Да не употребяват груби думи в изказа си, с които да злепоставят съучениците си, преподавателите и родителите;
- Да не са агресивни, да недопускат агресия и насилие при общуването си с другите от общността;
- Да бъдат толерантни, да проявяват разбиране в общуването си, да подкрепят различните хора, включително и учениците със специални образователни потребности /СОП/;
- Да не провокират конфликти с останалите и да се стремят да ги предотвратяват, като се съобразяват с правилата в училище;
- Да се стремят към постижения, като признават постиженията и на другите в общността;
- Да търсят решение на възникнали проблеми като се обръщат за съдействие към родителите си, класния ръководител, училищния психолог и училищното ръководство;

- Да идват в училище в приличен външен вид без да демонстрират материалните възможности на родителите си пред останалите;
- Да пазят училищното имущество, което е публична собственост така, както пазят личните си вещи;
- Да поддържат училището и района около него чисто и да опазват околната среда;

Чл. 7. Учениците, като част от училищната общност, приемат да спазват следните правила за безопасен Интернет и етично използване на социалните мрежи:

- Да не снимат и публикуват клипове за учители, ученици, служители и родители без тяхното разрешение и съгласие;
- Да не качват снимков материал, който уронва достойнството на други хора – деца или възрастни;
- Да не публикуват информация за други хора, която не отговаря на истината или има подвеждащ характер;
- Да не използват груби и обидни думи, както и заплахи към други хора;
- Да не влизат в непознати и съмнителни сайтове, които нямат връзка с учебния процес без знанието и разрешението на родителите или преподавателите;
- Да не влизат в контакти с непознати лица в Интернет, да не се срещат с тях и задължително да уведомяват родителите си или преподавателите за всеки подобен случай;
- Да не качват и споделят каквато и да е лична информация в Интернет пространството / име, адрес, телефонен номер, години, училището в което учи, снимки и др./ без позволение на родителите;
- Да не отварят и да не отговарят на непознати e-mail адреси;

2. Учители и служители

Чл. 8. При изпълнение на професионалните си задължения и във взаимоотношенията си, преподавателите имат следните отговорности към учениците:

- Да оценяват справедливо учениците и имат в предвид индивидуалните особености на всеки ученик;
- Да развиват и усъвършенстват професионалните си умения, знания и повишават постоянно квалификацията си;
- Да създават безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическо развитие на ученика;
- Да имат еднакво отношение към различните ученици - на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите им;
- Да изпълняват задълженията си като прилагат Закона за закрила на детето :
 - познават симптомите на насилие (физическо, сексуално, вербално, емоционално или друг вид насилие);
 - При съмнения за насилие, тормоз и агресия над ученик и за възникнали ситуации, които представляват заплаха за здравето и сигурността му, са длъжни да информират ръководството на НПП по КТС и при необходимост органите за закрила на детето.

Чл.9. В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионалните си задължения, учителите имат следните отговорности към семействата на учениците:

- Да зачитат достойнството на всяко семейство, неговата култура, обичаи, език и убеждения;
- Да зачитат ценностите на семейството и правото му да взема решения за своите деца;
- Да информират родителите за всички решения, свързани с детето им;
- Да има взаимно уважение и разбиране между преподавателите и родителите на учениците;
- Да не използват служебните си отношения с родителите за лично облагодетелстване;
- Да осигуряват конфиденциалност на информацията и зачитат правото на

семейството на личен живот, с изключение на случаи, нарушаващи правата на детето.

Чл.10. В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионалните си задължения, учителите и служителите имат следните отговорности към колегите си:

- Да проявяват уважение и коректност, като не допускат поведение, което накърнява достойнството и правата на личността;
- Да уважават и приемат мнението на колегите си;
- Да се съобразяват с правото на личен живот на всеки член на училищната общност;
- Да не създават конфликтни ситуации помежду си, като не трябва да се допуска възникване на конфликт между тях в присъствието на други външни лица;
- Да представят честно, открито и аргументирано проблемите си пред своя пряк ръководител;
- Да дават личен пример на учениците, а ръководителите – на всички членове на училищната общност със своето поведение и чувство за отговорност;
- Да пазят и се отнасят отговорно към повереното им имущество;
- Професионалното и личното поведение на учителите и служителите са несъвместими с корупционни прояви от всякакъв формат.

Чл. 11. В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионалните си задължения, учителите и служителите имат следните морални отговорности към обществото:

- Да работят за утвърждаване авторитета на училището, като се въздържат от действия, които биха уронили неговия престиж;
- Да прилагат законовите нормативни документи и политиките, които подпомагат професионалното развитие на учениците и се противопоставят на тези, които го нарушават;
- Да опазват данните и личната информация за учениците и на всички лица, посетили училището, станали им известни при или по повод изпълнението на служебните им задължения.

РАЗДЕЛ III - РОДИТЕЛИ

Чл. 12. Семейството е доминиращ фактор, който осигурява условия за развитие на ученика. То трябва да дава пример за разбирателство и добри отношения, да възпитава детето в дух на отговорност, уважение, толерантност и ненасилие.

Чл.13. Родителите трябва да подкрепят децата си активно да участват в училищния живот като спазват създадените правила в училището.

Чл.14. Родителите приемат, че всички деца са равни и имат еднакви права и задължения. Не трябва да се толерират родители, които смятат че тяхното дете е над останалите.

Чл.15. Родителите като част от училищната общност, се стремят да работят в постоянна връзка и да поддържат контакти с учителите и ръководството на училището. Това е в интерес както на собственото им дете, така и в интерес на останалите ученици и училището като цяло.

Чл.16. Родителите нямат право да решават каквито и да е проблеми с друг ученик в отсъствие на негов родител. Не трябва да се допуска саморазправа в училище и или общежитието.

Чл.17. Родителите носят отговорност за поведението на децата си в училище и извън него. Учат ги сами да поемат отговорност за последствията от поведението им.

Чл.18. Родителите трябва да зачитат професионалната компетентност, знания и умения на преподавателите, техните права и лично достойнство.

Чл.19. Родителите не трябва да злепоставят преподавателите и да ги критикуват в присъствие на техните деца.

Чл.20. Родителите не трябва да предявяват претенции към преподавателите относно учебните планове, учебните програми и други стандарти в училище, които имат общозадължителен характер за цялата образователна система.

Чл.21. Родителите носят отговорност за поведението на децата си в Интернет пространството. Те трябва да насочват децата си как да търсят информация в мрежата, как да оценяват коя е правилна, как да общуват във виртуалното пространство и да наложат правила за пребиваването им в него.

ГЛАВА II

ЛИЧНО И ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

РАЗДЕЛ 1 - ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 22. В общественния живот и при изпълнение на служебните си задължения преподавателите, служителите и училищното ръководство следват поведение, което не уронва престижа на училището като:

- Не допускат на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави;
- Стремят се да избягват в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им полагат усилия да ги преустановят, запазвайки спокойствие и контрол над поведението си;
- Спазват благоприличие, идват в училище с облекло, съответстващо на служебното им положение и на институцията, която представляват;
- Не участват и не предизвикват конфликтни ситуации, с които биха могли да накърнят престижа на училището или достойнството на другите;
- Уважават и зачитат правото на мнение на останалите и спазват създадените в училището нормативни документи;
- Поставят пред своя ръководител проблемите, с които се сблъскват в процеса на работата, спазвайки добрия тон и колегиални отношения;
- Противопоставят се на корупционни прояви и на други неправомерни действия в училището.

Чл.23. Преподавателите, служителите и училищното ръководство не допускат да бъдат поставени във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да приемат подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните им задължения, на вземането на решения или да нарушат професионалния им подход по определени въпроси.

Чл.24. Преподавателите, служителите и училищното ръководство не могат да упражняват дейности, посочени в законодателството като несъвместими с техните задължения и отговорности, както и да получават доходи от такива дейности.

РАЗДЕЛ 2 - ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.25. Преподавателите и служителите са длъжни да спазват служебната йерархия и да изпълняват възложените им задачи от ръководството на училището.

Чл.26. Преподавателите и служителите са длъжни да бъдат лоялни към работодателя, като не злоупотребяват с неговото доверие и не разпространяват поверителни за него сведения, както и да пазят и защитават доброто име на училището.

Чл.27. Преподавателите и служителите са длъжни да спазват вътрешните правила, приети в училището.

Чл.28. Преподавателите и служителите са длъжни да уважават чуждото мнение, правото на избор и позиция, които не съвпадат с техните.

Чл.29. Преподавателите и служителите не трябва да изразяват лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на учебното заведение.

Чл.30. Преподавателите и служителите не трябва да позволяват да бъдат поставяни или да изглеждат поставени в положение на зависимост от когото и да било. Те не трябва да вършат работата си под въздействието на друг човек.

Чл.31. Преподавателите и служителите опазват повереното им имущество с грижата на добър стопанин и не допускат използването му за лични цели.

Чл.32. Преподавателите и служителите информират своевременно прекия си ръководител за изчезването или повреждането на повереното му имущество.

Чл.33. Преподавателите и служителите в изпълнение на заеманата длъжност, трябва да използват ефективно, компетентно и икономично средствата, услугите и финансовите източници, които са им поверени. Те не трябва да ги използват за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако това е определено с нормативен документ.

Чл.34. Преподавателите, служителите и училищното ръководство трябва да

извършват необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която са отговорни или им е известна. Те използват данните и документите в училище единствено по повод изпълнение на служебните си задължения и при спазване правилата за защита на информацията и на личните данни.

РАЗДЕЛ 3 - КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл.35. (1) Конфликт на интереси възниква, когато преподавателят или служителят имат личен интерес, който пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебни задължения.

(2) Преподавателите и служителите трябва да избягват всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт са длъжни да информират директора на училището.

(3) Преподавателите и служителите не трябва да използват служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване.

(4) Преподавателите и служителите не трябва да допускат възможност друг да ги постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Настоящият Етичен кодекс на училищната общност е задължителен за всички нейни членове – ученици, преподаватели, служители и родители.

§ 2. Всички преподаватели, учители, служители и родители в училището се запознават с настоящия Етичен кодекс лично в началото на учебната година.

§ 3. Всяко отклонение от определените норми в настоящия Етичен кодекс води до санкции, предвидени в Закона за предучилищното и училищно възпитание, Кодекса на труда и Правилника за дейността на НПГ по КТС.

§ 4. Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на актуализиране, в съответствие с промените в нормативните документи и очакванията на обществото.

Етичният кодекс е обсъден и приет на заседание на Педагогическия съвет – протокол № 15/13.09.2022 г.. с Етичния кодекс е необходимо да се запознаят и членовете на Училищния ученически съвет.

ст. преп. НИКОЛАЙ СИРАКОВ
ДИРЕКТОР НПГ ПО КТС

